

Rapport: Styrke samarbeid i historisk bygg med kunnskap, kreativitet og kulturmøter

Varighet: 01.09.2021-31.12.2022 (forprosjekt)

Referanse: 2021/93

Søknadssum: 400 000

Innvilga sum: 200 000

Mål og gjennomføring:

Målet med prosjektet var å utvikle eit tradisjonelt folkebibliotek til å bli eit moderne hovudbibliotek med fokus på berekraft og samskaping i ny kommune. Førde bibliotek er hovudbiblioteket i den nye storkommunen Sunnfjord og er plassert i Førdehuset, som er eit regionalt kulturhus bygd i 1976.

Vi ville finne ut korleis vi kunne tilpasse lokala våre til å bli eit moderne bibliotek og korleis biblioteket kunne støtte opp om Førdehuset og bringe inn nye målgrupper. Vi såg tre tema som peika seg ut som område biblioteket kunne styrke Førdehuset:

-kunnskap – i form av aktuelle foredrag og utstillingar

-kreativitet – i form av fleire kreative arrangement og folkeverkstad

-kulturmøte – i form av meir samarbeid for å fremme inkludering og integrering.

Prosjektet har gått parallelt med to andre store prosessar:

- 1) prosessen med å lage ein moglegheitsstudie for Førdehuset, etterfylgt av ein strategiplan.
- 2) prosessen med å modernisere biblioteket og innføre meirope på bakgrunn av politisk innsparingsvedtak.

Samskaping og samarbeid har vore stor del av arbeidet med Førdehuset, tilpassing av biblioteket har vore sentralt i moderniseringsprosjektet.

Med så omfattande prosessar, har vi ikkje makta å inngå nye eksterne samarbeid – eller innhenta erfaringar frå andre bibliotek utanfor fylket. *Men* vi har blitt betre kjent med våre samarbeidspartnarar i Førdehuset og soleis fått eit styrka samarbeid.

I prosjektperioden har vi vore med i prosjektgruppa for Moglegheitsstudien og Strategiplanen til Førdehuset. Mykje av prosjektmidlane har gått til deltaking i desse gruppene og gje innspel knytt til utvikling av bibliotek og bibliotektenester. Vi ser kor viktig det er at biblioteket er representert i slike prosessar som gjeld ombygging og sambruk. Vi har kjennskap til brukarmønster, behov, tilgjengelege ressursar, og felles mål og utfordringar som er viktig å få fram. Prosjektet gjorde deltaking mogleg og utan det, hadde nok ikkje bibliotek fått like høg prioritet i studien som det har fått. Vi har også fått reist på studietur til Bergen med prosjektgruppa for å sjå på kultur – og sambrukshus. Internt på biblioteket har vi fått tid til studietur, planlegging og prosjektering, samt kurs i tenestedesign for alle tilsette.

I desse to prosessane, har vi heile tida hatt fokus på dei tre samarbeidsområda, t.d. når vi har planlagt arrangement og utstillingar – og i møte med arkitektfirma og interiørarkitekt. Det ser vi att i biblioteket vårt no:

Nye tenester i biblioteket: Frå hausten av starter vi med Hobby-laurdag ein gong i månaden. Dette blir låg-terskel hobby-stund med enkle materialar. Vi har oppretta Frø-bibliotek og samarbeid med Hagelaget. Vi har hatt foredrag om alt frå naturfilosofi til klima og ekstremvêr.

Bibliotekrommet: vi har laga til eit eige «språkrom» som del av det å gjere samlinga vår meir tilrettelagt for språkopplæringa i kommunen. Vi håper også at nye innbyggjarar som til dømes flyktningar frå Ukraina vil sette pris på å finne eigne hyller og spel dedikert til deira språk. Vi har fått nye utstillingsplasser som skal syne anna aktivitet på huset (kino, kunstutstilling, markeringar osv.) Nytt langbord fungerer som sosial møteplass og ikkje minst ny ungdomsavdeling,-som vi trur vil føre til meir besøk av ungdommar.

Vi har brukt lokal handverkar for å trekke om eksisterande møblar i staden for å berre kjøpe nytt.

Statistikk:

Besøk:	1.1.2022 - 30.4.2022	1.1.2023 - 30.04.2023
Førde bibliotek	18716	19023*

*opna nytt bibliotek 12.01.2023

Utlån inkl. fornying pr. 30.04 for Sunnfjord bibliotek.	2019	2020	2021	2022	2023
Media- totalt utlån	32.574	26.146	37.113	25.984	37.942

Utlånet viser ein positiv trend. Vi har ikkje tal for utlån av digitale media midt i året.

Aktive lånarar pr. 30.4.	2019	2020	2021	2022	2023
Personlege aktive lånarar	2296	2070	2326	2399	2684
Lånarar med meirope tilgang				310	870

Statistikk ved 1. tertial 2023 viser ei auka bruk av biblioteket. Samstundes er auken i besøket noko mindre enn forventa sidan biblioteket har redusert betjent opningstid med 13 timar kvar veke.

Tidslinje og aktivitetar:

2021: arbeid med moglegheitsstudie Førdehuset: sjå dokument frå ARKI som hadde oppdraget : <https://sunnfjord.kommune.no/tenester/utvikling-i-sunnfjord-kommune/kommunale-bygge-og-utviklingsprosjekt/moglegheitsstudie-fordehuset/>

Intern planlegging og prosjektering for moderniseringsprosjektet (kurs i tenestedesign, studietur m.m.)

2022: arbeid med strategiplan for Førdehuset, sjå vedlagte dokument frå Kommunalsjef for kultur og idrett, Hilde Bjørkum.

Ombygging og prosjektering med interiørarkitekt Mette Heimtun, sjå vedlegg med før og etter-bilete + 3D illustrasjon av biblioteket.

Utfordringar:

Biblioteket mista nærleiken til ein viktig samarbeidspartnar i Førdehuset for arrangement då teater Vestland flytta ut av Førdehuset og inn i det nye Nynorsket i sentrum.

Det har vore krevjande å skape nye samarbeid /alliansar i ei omstillingsfase som biblioteket og Førdehuset no er i. Det er mange sterke interesser av å skaffe seg areal til sine hjertesaker og større fokus på det, enn å sjå nye moglegheiter for samarbeid.

Strategiplanen for Førdehuset er ferdig utarbeid, men det er og klart at Førdehuset ikkje vert prioritert i økonomiplan for 2023 eller 2024. Biblioteket er trass i dette modernisert og er tilrettelagt for eventuell ombygging av huset. Hausten 2023 vil ein sjå på løysingar for å starte med folkeverkstad som eit eige utviklingsprosjekt uavhengig av strategien og finansiering av denne.

Innsparingsvedtaket:

Vi har blitt meirope, men innsparingsvedtaket har og medført redusert bemanning, kortare betjent opningstid og omlegging av vaktplan. Det gjev mindre tid til å gjennomføre samarbeid og arrangement. I tillegg til 15 års aldersgrense for å bruke biblioteket i ubetent tid, noko som gjer det meir krevjande å nå barn og unge.

Vi meiner likevel at vi har fått nyttig lærdom av denne prosessen og av prosjektet. Ikkje minst har vi klart å skape eit moderne bibliotek som har større fokus på berekraft enn tidlegare. Nå har vi eit veldig godt grunnlag for å gå vidare med å etablere meir faste samarbeid med nye og noverande sambuarar.

Vegen vidare/oppfølging:

Biblioteket har et solid fagleg grunnlag for korleis Førdehuset og biblioteket kan utvikle seg vidare. Om strategien til Førdehuset blir finansiert i framtida, er vi klare og allereie godt i gang med eit modernisert bibliotek. Grunnlaget til strategien kan nyttast til mindre delprosjekt sidan finansieringa av heile strategien er utsett.

Samstundes har vi no eit sterkare grunnlag for å uttale oss om ombygging kontra nybygg og plassering av bibliotek i kommune og kan på den måten bidra med meir kunnskapsdeling på område.

Konklusjon:

Prosjektet har gitt oss ressursar til å gjere eit godt forarbeid og tid til god planlegging. Vi har fått tid til å påverke og kvalitetssikre vurderingane i viktige politiske prosessar som gjeld utviklinga av biblioteket og bygget vi er i. Vi har fått eit sterkare samarbeid med andre einingar og tilsette på huset og fått eit større fokus på berekraft.

Førde 30.06.2023

Jorun Systad
Einingsleiar
Sunnfjord bibliotek